

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 19Csp/38/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218200913
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Duman
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2019:2218200913.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom JUDr. Petrom Dumanom v sporovej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35831154, Mýtna 48, Bratislava, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom v Bratislave, proti žalovanému: C. H., nar. XX.XX.XXXX, T. XXX, R. Ž., o 883,88 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Konanie sa zastavuje v časti o zaplatenie 385 € s prislúchajúcim úrokom z omeškania.

II. Zamietá sa žaloba o zaplatenie 453,88 € s 8,05 %-ným ročným úrokom z omeškania za obdobie od 05.05.2015 do 08.04.2019 vyčísleným v sume 267,99 € a pokračujúcim 8,05 %-ným ročným úrokom z omeškania od 09.04.2019 zo sumy 453,88 € do zaplatenia.

III. Stranám sa nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca, VÚB, a.s., IČO: 31320155, Mlynské Nivy 1, Bratislava sa žalobou došlou tunajšiemu súdu dňa 23.02.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy uvedenej vo výroku a náhrady trov konania. Svoj nárok odôvodnil tým, že spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., IČO: 35923130 (ďalej len „pôvodný veriteľ“) uzatvorila so žalovaným dňa XX.XX.XXXX zmluvu o pôžičke č. XXXXXXX, na základe ktorej poskytla žalovanému pôžičku 1.000 €, ktorú mal splácať 60 mesačnými splátkami vo výške 31,19 €. Keďže žalovaný pôžičku nesplácal, pôvodný veriteľ vyhlásil okamžitú splatnosť pôžičky. Žalovaný však svoj dlh neuhradil. Pôvodný žalobca žalobou uplatňovanú pohľadávku postúpil na žalobcu, ktorý vzal žalobu čiastočne späť z dôvodu platieb žalovaného.

2. Žalovanému bola žaloba spolu s výzvou na vyjadrenie doručená 16.05.2018, tento však na žalobu ani výzvu nijako nereagoval. Na pojednávaní len predniesol, že žalovaný dlh spláca mesačnými platbami po 45 €, niekedy 25 €.

3. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie [§ 177 Civilného sporového poriadku; ďalej len „CSP“], na ktorom v ospravedlnenej neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu a za prítomnosti žalovaného vykonal dokazovanie, vec právne posúdil a rozhodol.

A. Skutkový stav

4. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise, a to: zmluva o poskytnutí pôžičky z XX.XX.XXXX (č. I. 8 rub a č. I. 9), potvrdzujúci list pôvodného veriteľa (č. I. 9 rub), zmluvné podmienky pre poskytovanie spotrebiteľských úverov pre fyzické osoby - občanov platné od 01.01.2013 (č. I. 6), predžalobná upomienka (č. I. 10) s doručenkou na (č. I. 10 rub), oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (č. I. 7), prehľad splátok a úhrad (č. I. 7 rub a 8), a na základe nich v spojení so

skutočnosťami známymi súdu v zmysle § 186 CSP a skutkovými tvrdeniami, ktoré sa považujú za nesporné (§ 151 CSP), ustálil tento skutkový stav.

5. Žalobca je právnym nástupcom pôvodného veriteľa spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35 923 130, ktorá bola zrušená bez likvidácie a zanikla v dôsledku rozdelenia na základe projektu rozdelenia k 01.01.2018 (skutočnosť známe súdu z vlastnej činnosti a z obchodného registra).

6. Pôvodný veriteľ bol obchodnou spoločnosťou zaoberajúcou sa poskytovaním spotrebiteľských úverov (všeobecne známa skutočnosť). Žalovaný je fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti (zmluva o pôžičke, č. I. 8 rub a č. I. 9).

7. Pôvodný veriteľ a žalovaný podpísali dňa XX.XX.XXXX zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX (ďalej len „zmluva o pôžičke“), v ktorej sa dohodli pôžičke vo výške 1.000 € (potvrdzujúci list pôvodného veriteľa; č. I. 9 rub), ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v 60 mesačných splátkach vo výške 31,19 €. Zmluva ďalej obsahovala aj tieto údaje: ročná úroková sadzba: 32 %, RPMN: 32 %, priemerná hodnota RPMN: 46,35 %, celkové náklady spotrebiteľa: 871,40 €. Pôvodný veriteľ poskytol žalovanému pôžičku 31.01.2013 (nesporná skutočnosť; prehľad splátok a úhradu, č. I. 7 rub).

8. Zmluvné podmienky pre poskytovanie spotrebiteľských úverov pre fyzické osoby - občanov platné od 01.01.2013, na ktoré odkazuje zmluva o pôžičke v záverečných ustanoveniach, obsahovali v čl. 12 ods. 12.4 toto ustanovenie:

„Spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti Pôžičky v prípade, ak je Klient v omeškaní so zaplatením jednej Splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a Spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva Klienta 15 dní vopred.“

9. Úroková miera nových úverov (spotrebiteľských úverov pre domácnosti na obdobie 1 - 5 rokov) bola v čase uzavretia zmluvy (január 2013) na úrovni 11,97 % (skutočnosť známa súdu z vlastnej činnosti, tabuľka na č. I. 114, dostupná na <https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-bank>).

10. Žalovaný sa dostal do omeškania so splátkou splatnou 20.12.2014, v dôsledku čoho ho pôvodný veriteľ predžalobnou upomienkou doručenu 11.03.2015 (doručenka, č. I. 10 rub) vyzval na zaplatenie nedoplatku a upozornil ho na možnosť „zosplatenia“ dlhu (predžalobná upomienka, č. I. 10, prehľad platieb, č. I. 7 rub).

11. Žalovaný ale svoj dlh riadne nesplnil, takže mu pôvodný veriteľ listom z 29.04.2015 oznámil, že jeho dlh sa stal splatným v celom rozsahu naraz (oznámenie o „zosplatení“, č. I. 7).

12. Do „zosplatenia“ (a podania žaloby) zaplatil žalovaný 664,61 € a počas konania uhradil ďalších 430 € (20 € dňa 28.06.2018, 25 € dňa 18.07.2018, 25 € dňa 21.08.2018 a 8-krát 45,00 € v dňoch 20.09.2018, 22.10.2018, 22.11.2018, 19.12.2018, 24.01.2019, 07.02.2019, 06.03.2019 a 08.04.2019). Celkovo tak zaplatil 1.094,61 € (nesporné skutočnosti).

13. Oznámením z 23.05.2018 pôvodný žalobca oznámil žalovanému, že postúpil uplatňovanú pohľadávku na žalobcu (č. I. 40). Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo odoslané na adresu žalovaného v rovnaký deň (č. I. 40 rub).

B. Právne posúdenie

14. Na úvod treba konštatovať, že žalobca nadobudol pohľadávku zo zmluvy o pôžičke na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, čo žalovanému oznámil pôvodný žalobca (bod 13 vyššie). V dôsledku toho treba v zmysle judikatúry (R 119/2003) vychádzať z toho, že žalobcovi ako postupníkovi vzniklo právo uplatňovať pohľadávku voči žalovanému (§ 526 ods. 1 OZ), čo sa prejavilo aj v uznesení tun. súdu z 21.08.2018, č. k. 19Csp/38/2018-80, ktorým pripustil zmenu na strane žalobcu.

15. Keďže žalobca v odvolaní z 13.08.2018 (č. I. 49), ako aj podaním z 12.04.2019 (č. I. 102) vzal žalobu späť v časti týkajúcej sa platieb žalovaného po podaní žaloby v sume 385 € a prislúchajúceho úroku z

omeškania, súd v tejto časti konanie v zmysle § 145 ods. 1 CSP zastavil (výrok I). Vzhľadom na to, že k späťvzatiu žaloby došlo pred začiatkom prvého pojednávania a nejde o spor, na ktorý by sa vzťahoval § 146 ods. 2 CSP, súhlas žalovaného s čiastočným späťvzatím nebol potrebný (§ 146 ods. 1 CSP).

16. Preskúmanou zmluvou o pôžičke sa pôvodný veriteľ zaviazal žalovanému poskytnúť pôžičku v sume a za podmienok uvedených v časti A. tohto rozsudku a žalovaný sa zaviazal pôžičku vrátiť spolu s úrokmi. Takto vymedzený predmet zmluvy potom zodpovedá definícii zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Vzhľadom na záväzok poskytnúť peňažné prostriedky uzatváral pôvodný veriteľ zmluvu o pôžičke v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 OZ. Z absencie údajov v zmluve, ktoré by žalovaného identifikovali ako podnikateľa (IČO, DIČ, miesto podnikania, podnikateľský účel pôžičky), je zrejmé, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 OZ). Keďže predmetná zmluva o pôžičke bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vzťah z nej vyplývajúci je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 52 ods. 1 OZ).

17. Odplata za pôžičku bola v zmluve dohodnutá v podobe ročnej úrokovej sadzby 32 %. Takýto úrok však celkom zjavne presahuje rámec odplaty bežne požadovanej za poskytnutie peňažných prostriedkov v obdobných vzťahoch a podľa názoru súdu sa preto prieči dobrým mravom. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. rozsudok NS SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011) pri dojednaní úrokov za poskytnuté peniaze totiž koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, v akej situácii dlžník uzatvára zmluvu, teda len veriteľ, ktorý sa „uspokojí“ s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR, s ktorým sa súd stotožňuje, je neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Súdu je známe (§ 186 CSP), že úroková miera nových úverov (spotrebiteľských úverov pre domácnosti na obdobie 1 - 5 rokov) bola v januári 2013 na úrovni 11,97 %. Odplata požadovaná veriteľom v tejto veci (32 %) presahovala túto úroveň viac ako 2,5-násobne. Takýto exces treba bezpochyby vyhodnotiť ako podstatný a dohodu o úrokovej sadzbe ako neplatný právny úkon (§ 39 Občianskeho zákonníka). Dôsledkom neplatnosti dohody o úrokovej sadzbe, je absencia úrokovej sadzby v zmluve o pôžičke, ktorá je však podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Nedostatok tejto náležitosti má potom podľa § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona za následok to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi tak patrí len istina, ktorú žalovanému v skutočnosti poskytol, bez toho, čo už žalovaný medzičasom uhradil.

18. Ustanovenie § 53 ods. 6 OZ, na ktoré poukazoval žalobca v odvolaní, nebráni preskúvaniu úrokovej sadzby z pohľadu dobrých mravov. Zo znenia tohto ustanovenia, ale ani z dôvodovej správy nevyplýva, že by malo predstavovať špeciálnu normu voči § 39 OZ, čo by mohlo znamenať vylúčenie skúmania rozporu úrokovej sadzby s dobrými mravmi podľa § 39 OZ. Naopak, ustanovenie § 53 ods. 6 OZ dopĺňa iné normy obmedzujúce výšku odplaty (odmeny) veriteľa pri poskytovaní úverov a pôžičiek a jeho cieľom je zabrániť tomu, aby veriteľ vyrovnával nízky úrok, ktorý by inak zodpovedal testu súladu s dobrými mravmi, vedľajšími poplatkami a plneniami. Účelom § 53 ods. 6 OZ je brániť tomu, aby veriteľ cenu úveru alebo pôžičky prenášal z úroku do iných plnení, a tým sťažoval možnosť prípadného vyslovenia neplatnosti úrokovej sadzby pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ. Súlad celkovej odplaty s odplatami na finančnom trhu podľa § 53 ods. 6 OZ teda nijakým spôsobom nebráni súdu konštatovať nemravnosť úrokovej sadzby podľa § 39 OZ a vyvodiť z tohto záveru neplatnosť dohody, na ktorej sa zakladá (porov. rozsudok Krajského súdu v Trnave zo 17.09.2018, sp. zn. 23Co/369/2017). Navyše, aj sám žalobca uvádza, že v čase uzavretia zmluvy o pôžičke neplatilo pravidlo najvyššej prípustnej hranice odplaty, takže jeho námietky v tomto smere nemôžu obstáť ani z tohto dôvodu. Súd len na okraj poznamenáva, že nezodpovedá skutočnosti ani tvrdenie žalobcu, že priemerné RPMN, ktoré podľa žalobcu predstavovalo k 30.09.2012 hodnotu 46,35 %, zodpovedá hodnote uvedenej v úverovej zmluve. V úverovej zmluve sa zjavne takáto hodnota nenachádza, pretože zmluva uvádza údaj 19,59 %. V dôsledku toho je nesprávne uvedený aj údaj priemernej RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, čo opäť vedie podľa § 11 ods. 1 písm. b) tohto zákona k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

19. Žalovanému tak vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi len istinu pôžičky (1.000 €), a to dohodnutými mesačnými splátkami po 31,19 € splatnými vždy 20. deň príslušného mesiaca. Keďže žalovaný sa dostal do omeškania so splátkou splatnou 20.12.2014, ktorú nezaplatil ani do troch mesiacov, žalobca v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 OZ využil právo dohodnuté v čl. 12 ods. 12.4 zmluvných podmienok a pôžičku „zosplatnil“ k 05.05.2015. Do „zosplatnenia“ (a podania žaloby) zaplatil žalovaný 664,61 € a počas konania uhradil ďalších 430 € (20 € dňa 28.06.2018, 25 € dňa 18.07.2018, 25 € dňa 21.08.2018 a 8-krát 45,00 € v dňoch 20.09.2018, 22.10.2018, 22.11.2018, 19.12.2018, 24.01.2019, 07.02.2019, 06.03.2019 a 08.04.2019). Celkovo tak zaplatil 1.094,61 €, čiže uhradil viac, než mal, a preto je žaloba v časti istiny v sume 453,88 €, ktorú žalobca požadoval priznať po čiastočnom späťvzati žaloby nedôvodná.

20. Žalobca požadoval úrok z omeškania odo dňa „zosplatnenia“. K tomuto okamihu (05.05.2015) predstavoval dlh žalovaného sumu 335,39 € (1.000 - 664,61), takže žalovaný bol v zmysle § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. povinný platiť úrok z omeškania v ročnej sadzbe 8,05 %. Okrem toho má žalobca nárok na zaplatenie úroku z omeškania v závislosti od jednotlivých čiastkových platieb žalovaného po tomto dátume. Žalobcom uplatňovaný úrok z omeškania za obdobie od 05.05.2015 do 08.04.2019 predstavuje vo vyčíslenej forme sumu 267,99 €, ku ktorej súd dospel takto:

suma	začiatok	koniec	počet dní	úrok
883,88	5.5.2015	28.6.2018	1151	224,37
863,88	29.6.2018	18.7.2018	20	3,81
838,88	19.7.2018	21.8.2018	34	6,29
813,88	22.8.2018	20.9.2018	30	5,38
768,88	21.9.2018	22.10.2018	32	5,43
723,88	23.10.2018	22.11.2018	31	4,95
678,88	23.11.2018	19.12.2018	27	4,04
633,88	20.12.2018	24.1.2019	36	5,03
588,88	25.1.2019	7.2.2019	14	1,82
543,88	8.2.2019	6.3.2019	27	3,24
498,88	7.3.2019	8.4.2019	33	3,63
453,88	9.4.2019	18.4.2019	10	1
spolu				267,99

21. V skutočnosti má však žalobca nárok len na zaplatenie úroku z omeškania len do 08.02.2019, pretože v tento deň žalovaný splatil istinu. Celkovo mu do tohto dňa vznikol na úroku z omeškania dlh 94,40 €, ktorý je zjavný z tejto tabuľky:

suma	začiatok	koniec	počet dní	úrok
335,39	5.5.2015	28.6.2018	1150	85,07
315,39	29.6.2018	18.7.2018	19	1,32
290,39	19.7.2018	21.8.2018	33	2,11
265,39	22.8.2018	20.9.2018	29	1,7
220,39	21.9.2018	22.10.2018	31	1,51
175,39	23.10.2018	22.11.2018	30	1,16
130,39	23.11.2018	19.12.2018	26	0,75
85,39	20.12.2018	24.1.2019	35	0,66
40,39	25.1.2019	7.2.2019	13	0,12
spolu				94,40

22. Zostatok z platieb žalovaného však po započítaní na istinu predstavuje 94,61 € (1.094,61 - 1.000) a tento zostatok treba potom v zmysle § 566 ods. 2 OZ započítať na zostávajúci úrok z omeškania (94,40 - 94,61). Tým je však celkom uhradený úrok z omeškania za obdobie od 05.05.2015 do 08.02.2019, a po tomto dátume už žalovaný v omeškaní nie je.

23. Žaloba je tak v celom zostávajúcom rozsahu nedôvodná, a preto ju súd zamietol (výrok II).

24. Pri rozhodovaní náhrade trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) vychádzal súd z toho, že žalobca bol procesne úspešný (§ 255 ods. 2 CSP) v časti zastaveného konania (430 €), no vo zvyšnej časti (453,88

€) bol úspešný žalovaný, ktorému však v konaní žiadne trovy nevznikli, v dôsledku čoho súd stranám nárok na ich náhradu nepriznal (R 72/2018; výrok III).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.

Odvolanie možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).